

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 3 april 2002

om det statliga stöd som Italien har för avsikt att bevilja företag inom olivsektorn enligt artikel 4 i lag nr 290 av den 17 augusti 1999

[delgivet med nr K(2002) 1188]

(Endast den italienska texten är giltig)

(2002/597/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT
DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 88.2 första stycket i detta,

efter att i enlighet med nämnda artikel ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig ⁽¹⁾, och med beaktande av dessa synpunkter, och

av följande skäl:

italienska myndigheterna att bekräfta de uppgifter som offentliggjorts i vissa tidningar och enligt vilka lagförslaget redan skulle ha godkänts av parlamentet som lag nr 290 av den 17 augusti 1999 och offentliggjorts i *Gazetta Ufficiale della Repubblica Italiana* nr 195 av den 20 augusti 1999.

I. FÖRFARANDE

(1) Genom en skrivelse av den 6 augusti 1998, registrerad den 12 augusti 1998, underrättade Italiens ständiga representation vid Europeiska unionen, enligt artikel 88.3 i EG-fördraget, kommissionen om ett lagförslag om förlängda tidsfrister inom jordbruket. Stödet registrerades med löpnummer N 490/98.

(2) Genom skrivelser av den 1 oktober 1998 och den 28 januari 1999 begärde kommissionen kompletterande upplysningar från de italienska myndigheterna. Genom en skrivelse av den 30 november 1998, registrerad den 4 december 1998, svarade de italienska myndigheterna på kommissionens skrivelse av den 1 oktober 1998.

(3) Genom en skrivelse av den 13 september 1999 uppmanade kommissionen de italienska myndigheterna att inkomma med de uppgifter som begärts i skrivelsen av den 28 januari 1999 och som ännu inte hade inkommit. I samma skrivelse uppmanade kommissionen vidare de

(4) De italienska myndigheterna bekräftade genom en skrivelse av den 25 oktober, registrerad den 5 november 1999, att lagförslaget hade godkänts som lag nr 290 av den 17 augusti 1999. De italienska myndigheterna bifogade i samma skrivelse lagtexten och vissa av de uppgifter som kommissionen begärde i sin skrivelse av den 28 januari 1999.

(5) Stödprogrammet fördes därmed in i registret över oanmälda stödåtgärder med nummer NN 155/99.

(6) Genom en skrivelse av den 24 februari 2000, SG(2000) D/101808, underrättade kommissionen Italien om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 i EG-fördraget avseende artiklarna 4 och 5 i lag nr 290 av den 17 augusti 1999 och avseende artikel 15.16 i lag nr 67 av den 11 mars 1988 (budgetproposition 1988) och lag nr 252 av den 8 augusti 1991 som utgjorde den rättsliga grunden för beviljande av stöd enligt artikel 5 i lag nr 290/99. I samma skrivelse underrättade kommissionen vidare Italien om att kommissionen inte gör invändningar mot övriga artiklar (1, 2, 3, 6, 7 och 8) i lag nr 290 av den 17 augusti, då det inte är fråga om stöd enligt artikel 87.1 i fördraget.

⁽¹⁾ EGT C 148, 27.5.2000, s. 2.

- (7) Kommissionen uppmanade vidare i samma skrivelse Italien att enligt artikel 10.2 och 10.3 i rådets förordning (EG) nr 659/1999⁽¹⁾ inom en månad från mottagandet av skrivelsen till kommissionen översända alla handlingar, upplysningar och uppgifter som är nödvändiga för bedömningen av åtgärden.
- (8) Kommissionens beslut att inleda förfarandet offentliggjordes i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*⁽²⁾. Kommissionen har uppmanat berörda parter att inkomma med synpunkter.
- (9) I en skrivelse av den 23 mars 2000 begärde de italienska myndigheterna förlängning med trettio dagar av den tidsfrist som kommissionen fastställt för inlämnande av de uppgifter som begärdes i samband med att förfarandet inleddes.
- (10) Genom en skrivelse av den 18 maj 2000 inkom de italienska myndigheterna med synpunkter på inledandet av förfarandet.
- (11) I en skrivelse av den 17 juli 2000 begärde kommissionen kompletterande upplysningar beträffande de synpunkter som de italienska myndigheterna inkommit med genom sin skrivelse av den 18 maj 2000.
- (12) De italienska myndigheterna inkom med de begärda upplysningarna genom en skrivelse av den 13 oktober 2000.
- (13) I en skrivelse av den 13 december 2000 begärde kommissionen ytterligare kompletterande upplysningar.
- (14) I en skrivelse av den 31 januari 2001 begärde de italienska myndigheterna förlängning av tidsfristen för inlämnande av de upplysningar som begärdes i skrivelsen av den 13 december 2000.
- (15) Genom en skrivelse av den 12 juli 2001 inkom de italienska myndigheterna med de begärda upplysningarna.
- (16) Kommissionen mottog synpunkter från berörda parter i en skrivelse av den 30 juni 2000. Kommissionen har översänt dessa synpunkter till Italien som givits tillfälle att bemöta dem. De italienska myndigheterna har inte inkommit med några specifika synpunkter.
- (17) Mot bakgrund av att de stödåtgärder som föreskrivs i artikel 4 i lag nr 290/99 inte är av samma slag som de stödåtgärder som föreskrivs i artikel 5 i samma lag och i artikel 15.16 i lag nr 67/88 och lag nr 252/91 och det inte finns någon annan koppling mellan stödåtgärderna beslutade kommissionen den 12 mars 2002 att dela upp förfarandet i två delar, där den första har löpnumret C/7A/2000 och endast avser artikel 4 i lag nr 290/99 och den andra delen har löpnumret C/7B/2000 och avser artikel 5 i lag nr 290/99, artikel 15.16 i lag nr 67/88 och lag nr 252/91. Föreliggande beslut avser

endast de stödåtgärder som föreskrivs i artikel 4 i lag nr 290 av den 17 augusti 1999. Beslutet påverkar emellertid inte de drifts-, förbättrings- och jordbrukslån med förfalldatum till och med den 31 mars och för vilka det i artikel 4 föreskrivs en förlängning av betalningsperioden. Föreliggande beslut omfattar således inte de stödåtgärder som föreskrivs i artikel 5 i samma lag, i artikel 15.16 i lag nr 67 av den 11 mars 1988 (budgetproposition 1988) och i lag nr 252 av den 8 augusti 1991 och som utgör den rättsliga grunden för beviljande av stöd enligt artikel 5 i lag nr 290/99. De åtgärderna kommer att bedömas inom ramen för statligt stöd nr C/7B/2000 och kommer att bli föremål för ett separat beslut.

II. BESKRIVNING AV STÖDET

- (18) I lag nr 290 av den 17 augusti 1999, som offentliggjordes i *Gazzetta Ufficiale della Repubblica Italiana* nr 195 av den 20 augusti 1999, föreskrivs att betalningsperioden skall förlängas för vissa lån inom jordbrukssektorn. Lagen består av åtta artiklar. Kommissionen anger i sitt beslut av den 24 februari 2000 att den inte gör invändningar mot övriga artiklar (1, 2, 3, 6, 7 och 8) i lag nr 290 av den 17 augusti, då det inte är fråga om stöd enligt artikel 87.1 i fördraget. Beslutet om inledande av förfarandet enligt artikel 88.2 avsåg däremot artiklarna 4 och 5 i lag nr 290 och artikel 15.16 i lag nr 67 av den 11 mars 1988 (budgetproposition 1988) och lag nr 252 av den 8 augusti 1991 som utgjorde den rättsliga grunden för beviljande av stöd enligt artikel 5 i lag nr 290/99.
- (19) Som anges i skäl 17 avser föreliggande beslut endast stöd enligt artikel 4 i lag nr 290 av den 17 augusti 1999 som har bedömts inom ramen för statligt stöd nr C/7A/2000.

Artikel 4 i lag nr 290 av den 17 augusti 1999

- (20) I artikel 4 i lag nr 290 av den 17 augusti 1999 föreskrivs åtgärder för att förenkla förfarandena för lån inom jordbrukssektorn. Bland annat förlängs betalningsperioden med 12 månader för drifts-, förbättrings- och jordbrukslån som förföll till betalning den 31 mars 1998. Stödmottagare är jordbruksföretag, främst inom olivsektorn, i regionerna Apulien, Kalabrien och Sicilien, dels företag som drivs av odlarna själva eller av större jordbruksföretag, dels kooperativa företag inom olivsektorn, som drabbats av den svåra krisen på marknaden för oliver och olivolja. Stöd kan även beviljas på samma villkor till jordbruksföretag och kooperativ inom olivsektorn i andra regioner där oliver produceras om det kan bevisas att krisen på marknaden för oliver och olivolja har drabbat området. I den aktuella artikeln definieras jordbruksföretag och kooperativ inom olivsektorn som företag vars säljbara bruttoproduktion till minst 50 % kommer från olivproduktionen.

⁽¹⁾ EGT L 83, 27.3.1999, s. 1.

⁽²⁾ EGT C 148, 27.5.2000, s. 2.

- (21) Utöver de förlängda tidsfristerna ges statligt stöd till räntebetalningar enligt förordning (decreto del presidente del Consiglio dei Ministri) av den 9 november om riktlinjer för nedsättning av de årliga räntesatserna för jordbrukslån. Ett anslag på 10 miljarder italienska lire från fonden för nationell solidaritet (Fondo di solidarietà nazionale) har avsatts för de statliga medel som skall användas för att täcka räntebetalningarna.
- (22) Inledningsvis rättfärdigade de italienska myndigheterna de aktuella åtgärderna genom att, i en skrivelse till kommissionen av den 30 november 1998, hävda att "de aktuella åtgärderna är nödvändiga som stöd till de olivproducenter i regionerna Apulien, Kalabrien och Sicilien som under regleringsåret 1997–1998, dels drabbades av klimatförhållandena, dels hade allvarliga svårigheter att saluföra sina produkter på grund av den omfattande importen till Medelhavsområdet av olivprodukter från länder utanför gemenskapen, vilken lett till att de priser som producenterna kan ta ut från bearbetningsföretagen fallit kontinuerligt, vilket i sin tur lett till att producenterna fått svårigheter att betala löner och priser och saknat medel till driftskostnaderna". De italienska myndigheterna anger vidare att det var av dessa skäl som "de olivproducerande företagen befann sig i sådana ekonomiska svårigheter att de inte kunde betala räntorna på de drifts-, förbättrings- och jordbrukslån som förföll till betalning den 31 mars 1998. För att avhjälpa de olivproducerande företagens ekonomiska svårigheter, som var sådana att företagen, både de små företagen och de större bolagen, inte kunde amortera sina driftslån beslutade myndigheterna att förlänga perioden för betalning av räntor och amorteringar med tolv månader fram till den 31 mars 1998, som var den ordinarie förfalldagen". I samma skrivelse av den 30 november 1998 tillägger de italienska myndigheterna att de aktuella kreditåtgärderna var av samma slag som de åtgärder som föreskrivs i artikel 4 i lag nr 185 av den 14 februari 1992⁽¹⁾, vilka kan beviljas då företag lider ekonomisk skada på grund av naturkatastrofer och liknande som skadar skörden. Enligt de italienska myndigheterna är det således "endast fråga om engångsstöd som bara avser regleringsåret 1997–1998 och endast tre regioner, dvs. Apulien, Kalabrien och Sicilien".
- (23) På grundval av detta hävdar de italienska myndigheterna i sin skrivelse av den 30 november 1998 att stödåtgärden kan omfattas av artikel 87.2 b i fördraget då det är fråga om "stöd för att avhjälpa skador som har orsakats av naturkatastrofer eller andra exceptionella händelser".
- (24) I sin skrivelse av den 28 januari 1999 erinrar kommissionen de italienska myndigheterna om den praxis som kommissionen tillämpar på statligt stöd i fall av skador på jordbruksproduktionen eller på produktionsmedlen och om att en enskild medlemsstat inte gärna kan anföra den ökande importvolymen från tredje land som en exceptionell händelse, då svåra marknadsförhållanden på grund av konkurrens från andra länder är den normala följden av marknadskrafternas spel.
- (25) I sin skrivelse av den av den 25 oktober 1999 anger de italienska myndigheterna att "det inte var svåra marknadsförhållanden som låg till grund för stödet då detta är normalt i en öppen ekonomi, utan att grunden var de lokala folkresningar och upplopp som ledde till väg- och järnvägsblockader, vilket även bekräftas av de lokala myndigheterna i de berörda provinserna. Oroligheterna förvärrades dessutom av att en stor mängd albanska flyktingar anlände till de apuliska kusterna, vilket ledde till ekonomisk oro och förvärrade de sociala svårigheterna". Enligt de italienska myndigheterna "var det inte möjligt att besvara en sådan explosiv situation med enbart polisiära åtgärder och de aktuella åtgärderna skall ses ur detta perspektiv". De italienska myndigheternas slutsats är således att det är fråga om en "en exceptionell åtgärd i en allvarlig situation som inte hade kunnat förutses och som därför kan anses vara en exceptionell händelse av det slag som avses i artikel 87.2 b i fördraget, vilket även kommissionen själv tolkar som inre oroligheter i ett land eller strejker. Åtgärden skall därför inte ses som ett stöd utan som en åtgärd för att mildra och motverka sociala oroligheter".
- (26) De italienska myndigheterna har inte inkommit med några andra upplysningar om den aktuella åtgärden i de skrivelser som följt efter det att förfarandet inleddes. I den första skrivelsen som inkom efter det att förfarandet⁽²⁾ inleddes anger de italienska myndigheterna enbart att den stödåtgärd som föreskrivs i artikel 4 i lag nr 290 inte genomförts och att stöden inte betalats ut.

III. SYNPKTER FRÅN BERÖRDA PARTER

- (27) Kommissionen har endast mottagit en skrivelse, daterad den 30 juni 2000, från en berörd part, dvs. Conazo – Consorzio Zootechnico Nazionale scarl, som inkommer med synpunkter i sin roll som koncernledande företag i en koncern som består av företag som får medel från de italienska myndigheterna enligt lag nr 252/91 och lag nr 67/88 vilka omfattas av det förfarande som kommissionen inlett. I sin skrivelse anför Conazo endast synpunkter rörande artikel 5 i lag nr 290 av den 17 augusti 1999 och lag nr 252/91 och lag nr 67/88 vilka inte omfattas av föreliggande beslut.

⁽¹⁾ Lagen bedöms för närvarande inom ramen för ett förfarande avseende statligt stöd med löpnummer C 12/95.

⁽²⁾ Skrivelse av den 18 maj 2000.

IV. BEDÖMNING

- (28) Enligt artikel 87.1 i fördraget är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den gemensamma marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.
- (29) Artiklarna 87 och 88 i fördraget är tillämpliga på den produktion till vilken de italienska myndigheterna har beslutat att bevilja stöd och även på saluföringen av sådana produkter. I artikel 33 i rådets förordning nr 136/66/EEG av den 22 september 1966 om den gemensamma organisationen av marknaden för oljor och fetter⁽¹⁾ fastställs att om inte annat följer av samma förordning skall artiklarna 92–94 (nuvarande artikel 87–89) i fördraget tillämpas på produktion av och handel med oliver och olivolja.

jäntet av förmånen ifråga gäller även för företag och kooperativ som producerar oliver i andra regioner som drabbats av samma svåra kris på marknaden för oliver och olivolja som ovannämnda regioner. Den förlängda betalningsperioden finansieras med hjälp av ett statligt räntebidrag, för vilket det 1999 avsattes 10 miljarder italienska lire. Den förlängda betalningsperioden ger jordbruksföretagen en ekonomisk förmån som de annars inte hade kunnat få. Utöver denna förmån tillkommer det statliga räntebidraget som innebär att samma företags ekonomiska börda lättas ytterligare. Således gynnas de aktuella företagen genom dessa båda åtgärder framför andra företag som i samma situation måste lita till egna medel och amortera lånen på den ursprungliga förfalldagen och betala den tillämpliga räntesatsen. Enligt domstolens rättspraxis innebär det faktum att ett företag stärker sin ställning tack vare ekonomiskt stöd från staten en potentiell snedvridning av konkurrensen i förhållande till företag som inte får stöd⁽²⁾.

Förekomst av stöd

- (30) I artikel 4 i den aktuella lagen föreskrivs förlängning av perioden för betalning av amorteringar för olika typer av lån till förmån för vissa jordbruksföretag i regionerna Apulien, Kalabrien och Sicilien som huvudsakligen producerar oliver, och de villkor som gäller för bevil-
- (31) Av nedanstående tabeller framgår att det finns ett kontinuerligt handelsutbyte inom gemenskapen på marknaden för oliver och olivolja. Åtgärden är därför av ett sådant slag att den hotar att snedvrida konkurrensen och påverka handelsutbytet mellan medlemsstaterna.

Italiens handelsutbyte med övriga stater i EU

(i 1 000-tal euro)

	Import			Export		
	1998	1999	2000	1998	1999	2000
Oliver, färska eller kylda (utom oliver för oljeproduktion)	3 236	2 910	2 377	470	550	634
Oliver, färska eller kylda, avsedda för oljeproduktion	593	386	233	482	478	485
Olivolja och fraktioner av denna olja, erhållna enbart ur oliver och med hjälp av mekaniska och fysiska processer och under förhållanden som inte ändrar oljans egenskaper, även raffinerade men inte kemiskt modifierade	644 154	631 850	611 367	187 450	288 404	265 078

(1) EGT 172, 30.9.1966, s. 3025/66.

(2) Domstolens rättspraxis säger att om ett statligt finansiellt stöd förstärker ett företags ställning i förhållande till andra konkurrerande företag i handeln inom gemenskapen skall denna handel anses påverkas av detta stöd. Mål C-730/79, rättsfallssamlingen 1980, s. 2671, punkterna 11 och 12.

Totalt handelsutbyte i gemenskapen

(i 1 000-tal euro)

	Export		
	1998	1999	2000
Oliver, färska eller kylda (utom oliver för oljeproduktion)	16 369	14 409	16 107
Oliver, färska eller kylda, avsedda för oljeproduktion	10 280	9 370	9 566
Olivolja och fraktioner av denna olja, erhållna enbart ur oliver och med hjälp av mekaniska och fysiska processer och under förhållanden som inte ändrar oljans egenskaper, även raffinerade men inte kemiskt modifierade	1 129 929	1 187 146	1 131 828

(32) Kommissionen drar slutsatsen att åtgärden strider mot artikel 87.1 i fördraget.

(33) Det finns emellertid vissa undantag från förbudet i artikel 87.1 vilka anges i punkterna 2 och 3 i samma artikel.

(34) De italienska myndigheterna har hela tiden hävdat att åtgärderna avseende jordbrukslån enligt artikel 4 i lag nr 290 omfattas av artikel 87.2 b i fördraget, i vilken det anges att stöd för att avhjälpa skador som orsakats av naturkatastrofer eller andra exceptionella händelser är förenliga med den gemensamma marknaden.

(35) För att det skall vara möjligt att avgöra huruvida artikel 87.2 b är tillämplig i det aktuella fallet måste stöden bedömas utifrån punkt 11.2.1 i riktlinjerna för statligt stöd till jordbrukssektorn⁽¹⁾ (nedan kallade riktlinjerna) som avser stöd för att avhjälpa skador som orsakats av naturkatastrofer eller andra exceptionella händelser. I punkt 11.2.1 anges att denna typ av stöd utgör ett undantag från den allmänna principen i artikel 87.1 att statligt stöd inte är förenligt med den gemensamma marknaden. Kommissionen har konsekvent intagit ståndpunkten att begreppen naturkatastrof och exceptionell händelse i artikel 87.2 b måste tolkas restriktivt.

(36) Kommissionen har hittills godtagit att jordbävningar, laviner, jordskred och översvämningar kan utgöra naturkatastrofer. Som exceptionella händelser har kommissionen hittills godtagit krig, inre oroligheter och strejker samt, med vissa förbehåll och beroende på deras omfattning, större kärnkraftsolyckor eller industriella olyckor och bränder som resulterar i omfattande förluster. På grund av de uppenbara svårigheterna att förutse sådana händelser bedömer kommissionen förslag att bevilja stöd enligt artikel 87.2 b i varje enskilt fall och beaktar sin

tidigare praxis inom detta område. När det väl har slagits fast att en naturkatastrof eller en exceptionell händelse har inträffat tillåter kommissionen stöd på högst 100 % för att täcka kostnaderna för materiella skador.

(37) Som angavs redan i samband med att förfarandet inleddes bör det påpekas att det i artikel 4 i lag nr 290/99 talas tämligen allmänt om en "allvarlig kris på marknaden för oliver och olivolja" och att det på grundval av en sådan formulering skulle kunna vara möjligt att basera åtgärder mot varje form av störningar och svårigheter som kan drabba de aktuella företagen, även om det inte skulle vara fråga om den form av exceptionella händelser som de italienska myndigheterna anför i det aktuella fallet på grundval av artikel 87.2 b i fördraget.

(38) De skäl som de italienska myndigheterna i sin skrivelse av den 30 november 1998 angav till krisen var "att producenterna hade allvarliga svårigheter att saluföra sina produkter på grund av den omfattande importen till Medelhavsområdet av olivprodukter från länder utanför gemenskapen, vilken lett till att de priser som producenterna kan ta ut från bearbetningsföretagen fallit kontinuerligt, vilket i sin tur lett till att producenterna fått svårigheter att betala löner och priser och saknat medel till driftskostnaderna". De italienska myndigheterna hävdar att krisen var så allvarlig och exceptionell att parlamentet såg sig tvunget att anta lag nr 313 av den 3 augusti 1998, med vilken syftet var att skydda och stärka den italienska olivoljeproduktionen, samtidigt som man anger att bestämmelserna som avsåg att skydda den italienska produkten inte hade löst den sektoriella kris som olivproducenterna befann sig i och som var så svår att företagen inte kunde amortera på sina drifts-, förbättrings- och jordbrukslån med förfalldatum senast den 31 mars 1998.

(1) EGT C 232, 12.8.2000, s. 19.

- (39) Som svar på dessa synpunkter inskräper kommissionen att en medlemsstat ⁽¹⁾ inte kan anföra ökad importvolym och påföljande prisfall och avsättningssvårigheter som varande en exceptionell händelse av ett sådant slag att den skulle rättfärdiga stöd av det slag som undersökningen gäller bara för att konsekvenserna för producenterna är allvarliga. Svåra förhållanden på marknaden på grund av konkurrens från andra länder är normalt i en marknadsekonomi. Alla producenter på marknaden lyder under dessa villkor och måste anpassa sig därefter. Åtgärder till förmån för producenter i vissa områden eller till förmån för producenterna i en hel stat innebär bara att man överför de stödmottagande företagets svårigheter på företag i andra medlemsstater, som även de drabbats av samma kris, men som inte får samma typ av stöd och därför måste lösa krisen med egna medel. Stöd av det aktuella slaget snedvrider per definition konkurrensen och påverkar handeln mellan medlemsstaterna.
- (40) Som svar på kommissionens synpunkter ändrade de italienska myndigheterna i sin skrivelse av den 25 oktober 1999 sin ståndpunkt (se skäl 25) och angav att "det inte var svåra marknadsförhållanden som låg till grund för stödet då detta är normalt i en öppen ekonomi, utan att grunden var de lokala folkresningar och upplopp som ledde till väg- och järnvägsblockader, vilket även bekräftas av de lokala myndigheterna i de berörda provinserna". Enligt de italienska myndigheterna förvärrades situationen av att "albanska flyktingar samtidigt anlände till de apuliska kusterna, vilket ledde till ekonomisk oro och förvärrade de sociala svårigheterna". De italienska myndigheterna anser således att det är fråga om en nödvändig och akut åtgärd för att återställa den allmänna ordningen av det slag som omfattas av definitionen av inre oroligheter och strejker enligt artikel 87.2 b i fördraget.
- (41) Utöver det faktum att det finns en uppenbar motsägelse mellan de båda versioner av händelseförloppet som de italienska myndigheterna meddelar i sina två första skrivelser till kommissionen ⁽²⁾, vilka inkom innan kommissionen inledde förfarandet, bör det påpekas att de italienska myndigheterna aldrig inkommit med några uppgifter till stöd för påståendena i skrivelserna eller till stöd för de argument som anfördes i samband med att förfarandet inleddes och detta trots att kommissionen uppmanat de italienska myndigheterna att inkomma med nödvändiga upplysningar för bedömningen av stödet.
- (42) De italienska myndigheterna har således inte kunnat skingra de tvivel som kommissionen uttryckte i samband med att förfarandet inleddes, och kommissionen anser därför att det inte har bevisats att undantag enligt artikel 87.2 b i fördraget skulle vara tillämpligt på åtgärden enligt artikel 4 i lag nr 290/99.
- (43) Enligt kommissionens praxis ⁽³⁾ skulle de oroligheter som de italienska myndigheterna anför kunna omfattas av definitionen av inre oroligheter och strejker enligt artikel 87.2 b i fördraget och motivera ersättning på upp till 100 % av eventuella skador, oberoende av deras omfattning. Om det emellertid är så att oroligheter och strejker kan betraktas som exceptionella händelser enligt artikel 87.2 b i fördraget skall det också bevisas att oroligheterna verkligen ägt rum och sedan att det finns en direkt koppling mellan oroligheterna och de skador som drabbat de potentiella stödmottagarna.
- (44) De italienska myndigheterna har aldrig inkommit med några bevis för ovanstående, varken före eller efter det att förfarandet inleddes, utan har endast påstått att de förekommit oroligheter som försakat väg- och järnvägsblockader, vilka kan bevisas genom rapporter från lokala myndigheter i de berörda regionerna. Några sådana rapporter har aldrig kommit kommissionen tillhanda och de italienska myndigheterna har inte heller lämnat in några andra handlingar till stöd för att det skulle ha uppstått en akut situation till följd av oroligheterna. Inga exakta uppgifter om datum eller tidsperiod eller exakta ortsangivelser har tillhandahållits och inte heller några uppgifter om orsakerna.
- (45) Det har inte heller klagjorts varför de aktuella oroligheterna enbart skulle ha drabbat olivsektorn och inte jordbrukssektorn i dess helhet eller till och med hela den ekonomiska strukturen i de aktuella regionerna. Det har inte tillhandahållits några kvantifierade uppgifter om skadorna och det har inte heller förklarats på vilket sätt oroligheterna och vägblockaderna har kunnat skada produktionen av oliver och olivolja så allvarligt som de italienska myndigheterna påstår.

⁽¹⁾ Skrivelse av den 28 januari 1999.

⁽²⁾ Skrivelser från de italienska myndigheterna till kommissionen av den 28 oktober 1998 respektive den 25 oktober 1999.

⁽³⁾ Se till exempel stöd nr C 3/94 – Frankrike – vägblockader.

(46) Vidare framgår det inte varför de italienska myndigheterna, som anger att åtgärden är begränsad både geografiskt och tidsmässigt, har beslutat att låta samma förmåner gälla för samtliga olivproducerande kooperativ och företag i hela landet som i likhet med främsta stödmottagande företagen i regionerna Kalabrien, Apulien och Sicilien drabbats av den svåra krisen på marknaden för oliver och olivolja. Stödet har aldrig avgränsats till att gälla för enbart regionerna Apulien, Kalabrien och Sicilien, dvs. det har aldrig avgränsats till att enbart gälla för de regioner som enligt de italienska myndigheterna direkt drabbats av de aktuella händelserna. Det skulle endast vara berättigat att utvidga åtgärden till att gälla för samtliga olivproducerande kooperativ och företag i samtliga regioner om de aktuella händelserna hade fått konsekvenser för hela landet, men detta har inte bevisats av de italienska myndigheterna.

(47) Det faktum att åtgärden är rikstäckande stärker kommissionens åsikt att de italienska myndigheterna antagit åtgärden för att hjälpa företag som befinner sig i svårigheter att tackla sin skuldsituation, vilken uppkommit av helt andra skäl än de som de italienska myndigheterna anför. De aktuella stöden hade kunnat betraktas som undsättningsstöd och som sådana bedömas enligt gemenskapens riktlinjer för undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter⁽¹⁾, istället för artikel 87.2 b i fördraget.

(48) I sin första begäran om kompletterande uppgifter förhörde sig kommissionen om en sådan möjlighet. Kommissionens tvivel grundades på det faktum att det i den sammanfattning av pågående lagförslag som över-sändes tillsammans med det ursprungliga lagförslaget (till vad som sedan blev lag nr 290/99) angavs att åtgärden angående förmånliga lånevillkor för jordbrukslån (dåvarande artikel 5) var likadan som en artikel i ett tidigare lagförslag och som upphävts på grund av att kommissionen gjort invändningar i en skrivelse av den 5 mars 1998. Anmälaren påpekade i detta sammanhang att även om de aktuella åtgärderna skulle kunna strida mot artikel 87 i fördraget förekommer det emellertid bestämmelser om statligt stöd till företag av det aktuella slaget i gemenskapens riktlinjer för undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter. Det var på grundval av detta som kommissionen tänkte att artikeln skulle kunna tolkas på detta sätt och uppmanade de italienska myndigheterna att klargöra om så var fallet.

De italienska myndigheterna ignorerade emellertid kommissionens förfrågan helt och insisterade på att artikel 87.2 b skulle tillämpas på den aktuella åtgärden.

(49) Kommissionen anförde återigen samma tvivel i samband med att förfarandet inleddes. I den skrivelse som över-sändes i samband med att förfarandet inleddes uppmanades de italienska myndigheterna återigen att inkomma med upplysningar, men detta skedde aldrig och de italienska myndigheterna har inte vid något tillfälle försökt att motivera den aktuella åtgärden på grundval av gemenskapens riktlinjer för undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter. I sin skrivelse av den 18 maj 2000 nöjer de italienska myndigheterna sig med att ange att åtgärden inte genomförts och att inget stöd betalats ut. Enligt de italienska myndigheterna avslutades diskussionen med kommissionen om åtgärdens natur och dess rättsliga grund i och med att åtgärden inte genomfördes.

(50) Av ovanstående framgår att de stödåtgärder som föreskrivs i artikel 4 i lag nr 290 av den 17 augusti 1999 inte heller kan omfattas av undantag enligt artikel 87.3 c i fördraget.

(51) Kommissionen drar följaktligen slutsatsen att de stödåtgärder som föreskrivs i artikel 4 i lag nr 290 av den 17 augusti 1999 utgör driftsstöd och därför är oförenliga med den gemensamma marknaden. Detta beslut avser endast de stödåtgärder som är av en allmän och mer övergripande natur, och som av ovan angivna skäl, inte uppfyller gällande villkor. Detta beslut påverkar inte bedömningen av eventuella enskilda stöd till enskilda företag som skulle kunna omfattas av undantag och som anmäls till kommissionen enligt artikel 88.3 i fördraget för bedömning. Beslutet varken avser eller påverkar de drifts-, förbättrings- och jordbrukslån med förfalldatum till och med den 31 mars för vilka det i artikel 4 föreskrivs en förlängning av betalningsperioden och som nämns i samma artikel.

V. SLUTSATSER

(52) Av ovanstående framgår att de stödåtgärder som föreskrivs i artikel 4 i lag nr 290 av den 17 augusti 1999 är oförenliga med den gemensamma marknaden och därför inte kan omfattas av undantag enligt artikel 87.1 i fördraget.

(53) Stödet behöver inte återkrävas då det aldrig genomförts och aldrig utbetalats.

⁽¹⁾ EGT C 288, 9.10.1999, s. 2.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 3

Artikel 1

Det statliga stöd avseende lättnader när det gäller jordbrukslån som föreskrivs i artikel 4 i lag nr 290 av den 17 augusti 1999 är oförenligt med den gemensamma marknaden.

Detta stöd får därför inte genomföras.

Detta beslut riktar sig till Republiken Italien.

Utfärdat i Bryssel den 3 april 2002.

Artikel 2

Italien skall inom två månader från delgivningen av detta beslut underrätta kommissionen om vilka åtgärder som har vidtagits för att följa beslutet.

På kommissionens vägnar

Franz FISCHLER

Ledamot av kommissionen